

31998L0027

L 166/51

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

11.6.1998

DIREKTIVA 98/27/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 19. maja 1998
o opustitvenih tožbah zaradi varstva interesov potrošnikov

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA

dišča nedovoljenega ravnanja v drugo državo; ker to predstavlja izkrivljanje konkurence;

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 100a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

- (5) ker te težave verjetno zmanjšujejo zaupanje potrošnikov na notranjem trgu in lahko omejijo delovanje organizacij, ki predstavljajo kolektivne interese potrošnikov, ali neodvisnih javnih organov, pristojnih za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, oškodovanih zaradi ravnanj, ki kršijo pravo Skupnosti;

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 189b Pogodbe ⁽³⁾,

(1) ker nekatere direktive, naštetje v seznamu, ki je priložen k tej direktivi, določajo pravila glede varstva interesov potrošnikov;

- (6) ker ta ravnanja pogosto presegajo meje držav članic; ker je nujno potrebno, da se v določeni meri približajo nacionalne določbe o odpravi zgoraj navedenih nedovoljenih ravnanj ne glede na to, v kateri državi je nedovoljeno ravnanje imelo posledice; ker ob upoštevanju sodne pristojnosti to ne posega v pravila mednarodnega zasebnega prava in veljavne konvencije med državami članicami, pri čemer spoštuje splošne obveznosti držav članic, ki izhajajo iz Pogodbe, zlasti tiste, ki se nanašajo na dobro delovanje notranjega trga;

(2) ker trenutni mehanizmi, ki so na voljo na nacionalni ravni in ravni Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s temi direktivami, ne omogočajo vedno pravočasne odprave kršitev, ki škodujejo kolektivnim interesom potrošnikov; ker kolektivni interesi pomenijo interese, ki ne vključujejo preprostega kopičenja interesov posameznikov, oškodovanih zaradi kršitve; ker to ne posega v individualne tožbe posameznikov, oškodovanih zaradi kršitve;

- (7) ker lahko cilj predvidenega ukrepa doseže le Skupnost; ker je zato zadolžena za ukrepanje;

(3) ker je lahko glede namena preprečitve ravnanj, ki so v nasprotju z veljavnimi nacionalnimi določbami, učinkovitost nacionalnih ukrepov za prenos navedenih direktiv, vključno z zaščitnimi ukrepi, ki presegajo zaščitne ukrepe, zahtevane s temi direktivami, kadar so združljivi s Pogodbo in dovoljeni s temi direktivami, ovirana, če imajo ta ravnanja posledice v drugi državi članici in ne v tisti, v kateri imajo izvor;

- (8) ker tretji odstavek člena 3b Pogodbe Skupnosti nalaga, da ne sme preseči tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodbe; ker je treba v skladu z navedenim členom, kolikor je mogoče, upoštevati posebnosti nacionalnih pravnih sistemov in pustiti državam članicam možnost, da izberejo med različnimi opcijami z enakim učinkom; ker imajo sodišča ali upravni organi iz člena 2 te direktive, ki so pristojni za odločanje o pravnih sredstvih, pravico preučiti posledice prejšnjih odločitev;

(4) ker lahko te težave škodujejo dobremu delovanju notranjega trga, katerih posledice so v tem, da za izognitev kakršni koli obliki uveljavitve zadostuje prestavitev izho

- (9) ker bi morala ena opcija biti v tem, da se enemu neodvisnemu javnemu organu ali več, posebej pristojnemu za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, naloži izvrševanje pooblastil za ukrepanje, ki so predvideni v tej direktivi; ker bi morala druga opcija predvidevati, da ta pooblastila

⁽¹⁾ UL C 107, 13.4.1996, str. 3 in UL C 80, 13.3.1997, str. 10.

⁽²⁾ UL C 30, 30.1.1997, str. 112.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 1996 (UL C 362, 2.12.1996, str. 236), Skupno stališče Sveta z dne 30. oktobra 1997 (UL C 389, 22.12.1997, str. 51) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 12. marca 1998 (UL C 104, 6.4.1998). Sklep Sveta z dne 23. aprila 1998.

izvršujejo organizacije, katerih cilj je varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, v skladu z merili, ki jih določa nacionalno pravo;

(10) ker bi morale biti državam članicam omogočena izbira ene ali obeh opcij in na nacionalni ravni za namene te direktive imenovanje pristojnih organov in/ali organizacij;

(11) ker se mora zaradi kršitev znotraj Skupnosti za te organe in/ali organizacije uporabljati načelo vzajemnega priznavanja; ker morajo države članice na zahtevo njihovih nacionalnih subjektov sporočiti Komisiji ime in namen nacionalnih subjektov, ki so v njihovi državi v skladu z določbami te direktive upravičeni za vložitev tožbe;

(12) ker mora Komisija zagotoviti objavo seznama teh kvalificiranih subjektov v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*; ker se kvalificirani subjekt šteje za upravičenega za vložitev tožbe, če je njegovo ime na seznamu, razen v primeru objave nasprotne izjave;

(13) ker lahko države članice predvidijo, da mora stranka, ki namerava vložiti opustitveno tožbo, predhodno izvesti posvetovanje, s čemer se toženi stranki omogoči, da preneha s sporno kršitvijo; ker je lahko države članice predvidijo zahtevo, da ta posvetovanja potekajo skupaj z neodvisnim javnim organom, ki ga določijo te države članice;

(14) ker je treba v primeru, če države članice predvidijo predhodno posvetovanje, določiti rok dveh tednov po prejemu zahteve po posvetovanju, po katerem lahko, če se opustitev kršitve ne doseže v tem roku, tožeča stranka brez odlaganja zadevo preda pristojnemu sodišču ali upravnemu organu;

(15) ker je primerno, da Komisija predloži poročilo o delovanju te direktive ter zlasti o njenem področju uporabe in izvedbi predhodnega posvetovanja;

(16) ker uporaba te direktive na sme posegati v uporabo pravil Skupnosti o konkurenci,

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Področje uporabe

1. Namen te direktive je približati zakone in druge predpise držav članic o opustitvenih tožbah, navedenih v členu 2, s ciljem varstva kolektivnih interesov potrošnikov, vključenih v direktive, ki so našteje v Prilogi, in tako zagotoviti dobro delovanje notranjega trga.

2. Za namene te direktive kršitev pomeni vsako dejanje, ki je v nasprotju z direktivami, naštetimi v Prilogi, kakor so bile prenesene v notranji pravni red držav članic, in škoduje kolektivnim interesom, navedenim v odstavku 1.

Člen 2

Opustitvene tožbe

1. Države članice določijo sodišča ali upravne organe, pristojna za odločanje o pravnih sredstvih, ki jih vložijo kvalificirani subjekti v smislu člena 3 in se nanašajo:

- (a) na opustitev ali prepoved kakršne koli kršitve z zahtevano nujnostjo in po potrebi v okviru skrajšanega postopka;
- (b) po potrebi na sprejetje ukrepov, kot sta objava odločbe v polnem besedilu ali v izvlečkih v primerni obliki in/ali objava popravkov za odpravo trajajoče posledice kršitve;
- (c) na odredbo, v kolikor to dopušča pravni sistem zadevne države članice, ki v primeru neizpolnitve odločbe v roku, ki ga določijo sodišča ali upravni organi, predvideva, da tožena stranka, ki izgubi, v javno blagajno ali upravičencu, imenovanemu po nacionalni zakonodaji, plača fiksni znesek ali vsako drugo vsoto za vsak dan zamude, ki jo predvideva nacionalna zakonodaja, da se zagotovi izpolnjevanje odločb.

2. Ta direktiva ne posega v pravila mednarodnega zasebnega prava glede veljavnega prava, tako da se običajno uporablja pravo države članice, v kateri kršitev izvira, ali pravo države članice, v kateri ima kršitev posledice.

Člen 3

Subjekti, upravičeni za vložitev tožb

V tej direktivi „kvalificiran subjekt“ pomeni vsak organ ali organizacijo, ustanovljen v skladu s pravom države članice, ki ima zakoniti interes, da zagotovi spoštovanje določb, navedenih v členu 1, zlasti:

- (a) v državah članicah, v katerih obstajajo ti organi, en neodvisni javni organ ali več, posebej pristojen za varstvo interesov, navedenih v členu 1, in/ali
- (b) organizacije, katerih cilj je varstvo interesov, navedenih v členu 1, v skladu z merili, ki jih določa nacionalno pravo.

Člen 4

Kršitve znotraj Skupnosti

1. Vsaka država članica sprejme ukrepe, potrebne za zagotovitev, da lahko v primeru kršitev, ki izvirajo v navedeni državi članici, kvalificiran subjekt iz druge države članice, v kateri so interesi, ki jih ščiti naveden kvalificiran subjekt, zaradi kršitve prizadeti, sproži postopek pred sodiščem ali pri upravnem organu, navedenem v členu 2, s predložitvijo seznama, predvidenega v odstavku 3. Sodišča ali upravni organi sprejmejo ta seznam kot dokaz pravne sposobnosti kvalificiranega subjekta brez poseganja v njihovo pravico da preverijo, ali namen kvalificiranega subjekta v posebnem primeru upravičuje vložitev tožbe.

2. Za namene kršitev znotraj Skupnosti in brez poseganja v pravice, ki jih nacionalna zakonodaja priznava drugim subjektom, države članice na zahtevo njihovih kvalificiranih subjektov sporočijo Komisiji, da so ti subjekti upravičeni za vložitev tožb po členu 2. Države članice sporočijo Komisiji ime in namen teh kvalificiranih subjektov.

3. Komisija sestavi seznam kvalificiranih subjektov, navedenih v odstavku 2, in navede njihov namen. Ta seznam se objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*; spremembe tega seznama se nemudoma objavijo, ažurirani seznam se objavi vsakih šest mesecev.

Člen 5

Predhodno posvetovanje

1. Države članice lahko uvedejo ali ohranijo določbe, v skladu s katerimi lahko stranka, ki namerava vložiti opustitveno tožbo, ta postopek sproži šele potem, ko je poskusila doseči prenehanje kršitve na podlagi posvetovanj s toženo stranko ali s toženo stranko in kvalificiranim subjektom v smislu člena 3(a) države članice, v kateri se opustitvena tožba vložijo. Država članica odloči, ali se mora stranka, ki namerava vložiti opustitveno tožbo, posvetovati s kvalificiranim subjektom. Če se prenehanje kršitve ne doseže v dveh tednih po prejemu zahteve po posvetovanju, lahko zadevna stranka brez odlašanja vložijo opustitveno tožbo.

2. Podrobnosti, ki urejajo predhodno posvetovanje in ki jih sprejmejo države članice, se uradno sporočijo Komisiji in se objavijo v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 6

Poročila

1. Komisija vsaka tri leta in prvič najpozneje pet let po začetku veljavnosti te direktive predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o uporabi te direktive.

2. V prvem poročilu Komisija preuči zlasti:

- področje uporabe te direktive glede varstva kolektivnih interesov oseb, ki izvajajo trgovsko, industrijsko, obrtno ali poklicno dejavnost;
- področje uporabe te direktive, kakor ga določajo direktive, naštetje v Prilogi;
- ali je predhodno posvetovanje po členu 5 prispevalo k učinkovitemu varstvu potrošnikov.

Po potrebi se temu poročilu priložijo predlogi za spremembo te direktive.

Člen 7

Nadaljnja pooblastila za ukrepanje

Ta direktiva državam članicam ne preprečuje, da sprejmejo ali ohranijo določbe, ki kvalificiranemu subjektom in vsem drugim zadevnim osebam na nacionalni ravni zagotavljajo širše pravice pri vložitvi tožb.

Člen 8

Izvajanje

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje 30 mesecev po začetku veljavnosti te direktive. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice predložijo Komisiji predpise nacionalne zakonodaje, sprejete na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 9

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajset dni po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 10

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 19. maja 1998

Za Evropski parlament

Predsednik

J. M. GIL-ROBLES

Za Svet

Predsednik

G. BROWN

PRILOGA

SEZNAM DIREKTIV PO ČLENU 1 (*)

1. Direktiva Sveta 84/450/EGS z dne 10. septembra 1984 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o zavajajočem oglaševanju (UL L 250, 19.9.1984, str. 17).
2. Direktiva Sveta 85/577/EGS z dne 20. decembra 1985 o varstvu potrošnikov v primeru pogodb, sklenjenih izven poslovnih prostorov (UL L 372, 31.12.1985, str. 31).
3. Direktiva Sveta 87/102/EGS z dne 22. decembra 1986 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o potrošniških kreditih (UL L 42, 12.2.1987, str. 48), kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 98/7/ES (UL L 101, 1.4.1998, str. 17).
4. Direktiva Sveta 89/522/EGS z dne 3. oktobra 1989 o uskladitvi nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o izvajanju televizijske dejavnosti: členi 10 do 21 (UL L 298, 17.10.1989, str. 23, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 97/36/ES (UL L 202, 30.7.1997, str. 60)).
5. Direktiva Sveta 90/314/EGS z dne 13. junija 1990 o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih (UL L 158, 23.6.1990, str. 59).
6. Direktiva Sveta 92/28/EGS z dne 31. marca 1992 o oglaševanju zdravil za humano medicino (UL L 113, 30.4.1992, str. 13).
7. Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL L 95, 21.4.1993, str. 29).
8. Direktiva 94/47/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 1994 o varstvu potrošnikov v zvezi z nekaterimi vidiki pogodb o nakupu pravice do uporabe nepremičnin na podlagi časovnega zakupa (UL L 280, 29.10.1994, str. 83).
9. Direktiva 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1997 o varstvu potrošnikov pri sklepanju pogodb na daljavo (UL L 144, 4.6.1997, str. 19).

(*) Direktive, navedene v točkah 1, 6, 7 in 9 vsebujejo posebne določbe o tožbah zaradi opustitve dejanja.